

Motion till riksdagen 2023/24:2802

av Karin Rågsjö m.fl. (V)

med anledning av skr. 2023/24:48 Riksrevisionens rapport om statens arbete med väntetider i vården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att kvantitativt undersöka den nya kömiljardens effekt på vårdköer samt eventuella undanträngningseffekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skrivelsen redogör regeringen för sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i granskningsrapporten *I väntan på vård – ineffektiv statlig styrning för kortare köer*¹. Vänsterpartiet välkomnar Riksrevisionens granskning och kan konstatera, i likhet med granskningen, att regeringen misslyckats i arbetet med att korta väntetider i vården.

Vänsterpartiet vill framför allt framhäva den nya kömiljardens bristande effekt i fråga om att korta vårdköer. Regeringen konstaterar i skrivelsen att Socialstyrelsen ska följa upp den nya kömiljarden inom ramen för uppdraget till myndigheten att strategiskt, långsiktigt och kontinuerligt följa upp och föra dialog om hälso- och sjukvårdens tillgänglighet (S2022/01664). Uppföljningen ska omfatta en utvärdering och analys, t.ex. att följa upp hur väl regionerna har uppfyllt prestationskraven samt sammanställa och analysera de handlingsplaner och redovisningar som regionerna ska ta fram inom ramen för överenskommelsen.

Vänsterpartiet menar att Socialstyrelsens uppföljning inte kan anses vara tillräcklig mot bakgrund av Riksrevisionens granskning. Riksrevisionen konstaterar att kömiljarden inte har haft någon tydlig, långvarig effekt på väntetiderna. Flera aspekter av kömiljarden har snarare försämrat effekten, som att den inte går att förena med regionernas olikheter.

¹ RiR 2023:12.

Regionernas incitament att vidta åtgärder har även försvagats av att kömiljarden inte tar hänsyn till relativ förbättring. Det är på grund av att kömiljarden gett regionerna olika starka incitament beroende på hur långt ifrån målen de befunnit sig. Prestationskraven inom kömiljarden har därmed inte tagit hänsyn till relativ förbättring, vilket gjort att regioner som redan låg bra till belönats. Dessutom framför Riksrevisionen att kömiljarden riskerar att leda till undanträngning men att det inte varit möjligt att belägga detta kvantitativt på grund av bristande statistik.

Vänsterpartiet har under en längre tid varit kritiskt mot den prestationsbaserade kömiljarden för att den inte kortar värdköer, inte höjer kvaliteten i vården och inte går att förena med målet om en jämlik vård. I och med Riksrevisionens granskning, som presenterar liknande kritik, bör en mer omfattande utredning genomföras för att kvantitativt undersöka den nya kömiljardens effekt på värdköer samt eventuella undanträngningseffekter.

Regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att kvantitativt undersöka den nya kömiljardens effekt på värdköer samt eventuella undanträngningseffekter. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Karin Rågsjö (V)

Nadja Awad (V)

Maj Karlsson (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Malcolm Momodou Jallow (V)

Daniel Riazat (V)